

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015)
PROGRAMACIÓN DOCENTE DE CONTRABAIXO 3º CURSO - CURSO 2024-2025

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN											
DISCIPLINA CONTRABAIXO (Cuatrimestres V e VI)											
ESPECIALIDADE:	Interpretación					ITINERARIOS:	Contra baixo				
CARÁCTER:	Obrigatoria					TIPO DE CLASE:	INDIVIDUAL				
DEPARTAMENTO:	Corda fretada					XEFA DE DPTO.:	Carolina Landriscini				
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso			COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Raquel García Fernández
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII			
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1,5	
ECTS/CUAD.					10	10			Observacións:		
DOCENTES:	NOME E APELIDOS					EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA			
	Raquel García Fernández					deraqueles@gmail.com		Luns 20.30-21.30			

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR: Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.	
COÑECEMENTOS PREVIOS: Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos do cuatrimestre anterior.	
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS: Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxia principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese intentar tamén relacionar co resto das materias do currículo.	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	E11, E12, E14, E15, E16, E110
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015 do 29 de outubro anexo II	

3. OBXECTIVOS	
DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1.-Desenrolar autonomía progresivamente na resolución de problemas técnicos no estudo individual.	T1-T2-T3-T6-T15-X8-X21-X24
2.-Adquirir progresivamente a facultade de interpretación de obras de diferentes estilos sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.	T1-T2-X1-X11-X21-E11-E12-E15
3.-Ter a capacidade de actuar en público con seguridade e control da situación.	T13-X6-E11-E14-E110
4.-Interpretar en público un programa acorde co nivel amosando capacidade comunicativa e calidade artística.	T13-X3-X6-X13-X21-E11-E12-E14-E15-E110
5.-Participar en todas as actividades propostas polo departamento de corda ou a directiva do centro, como implicación pedagóxica e educativa.	T17-E16

4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓN S
TEMA 1- Disposición corporal	1.1-Posición do instrumento e do arco: Control muscular e técnicas de relaxación. 1.2-Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces. 1.3- Identificación, diagnóstico de problemas e procura de solucións.	1/5 parte de todas as sesións
TEMA 2- Man esquerda	2.1-Desenvolvemento da velocidade dos dedos da man esquerda. 2.2-Perfeccionamento do traballo das posicións da man esquerda e os seus cambios. 2.3-Dobres cordas e acordes de tres e catro notas, traballo da polifonía no instrumento. 2.4-Traballo sobre o vibrato para empregalo como un recurso expresivo apropiado a cada contexto musical.Tipos de vibrato	1/5 parte de todas as sesións
TEMA 3- Man dereita	3.1-Perfeccionamento da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para a obtención dunha boa calidade de son. 3.2-Coñecemento e perfeccionamento dos distintos golpes de arco como elementos de expresión musical. 3.3-Profundización no estudo das dinámicas, da precisión na realización das diferentes indicacións que a elas se refiren e do equilibrio dos niveis e calidades de son resultantes. 3.4-Dobres cordas e acordes de tres e catro notas, traballo da polifonía no instrumento. 3.5-Perfeccionamento do control do movemento horizontal do brazo dereito (cantabile). Velocidades do arco	1/5 parte de todas as sesións
TEMA 4- Parámetros estilísticos e de técnica instrumental	4.1- Interpretación de obras do repertorio do instrumento de dificultade acorde con este nivel académico. 4.2-Selección e dominio progresivo de exercicios e estudos útiles para o desenvolvemento da capacidade musical e técnica do alumno. 4.3-Desenrolo da comprensión das estruturas musicais nos seus distintos niveis de xerarquía: motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc. para chegar a través diso a unha interpretación consciente e non meramente intuitiva. 4.4-O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos. 4.5-Desenrolo da capacidade de autodixitación e arqueo. 4.6-Desenvolvemento do hábito da autocrítica.	1/5 parte de todas as sesións
TEMA 5- Traballo individual e da memoria.	5.1-Adestramento permanente e progresivo da memoria. 5.2-Estratexias para estimular e desenrolar a concentración. 5.3-Mellora do estudo individual para a obtención de resultados eficaces e satisfactorios. 5.4-Traballo sobre a comprensión e memorización da obra a interpretar.	1/5 parte de todas as sesións
TOTAL SESIÓNS POR CUADRIMESTRE:		16

Os contidos de Contrabaixo IV serán os mesmos variando unicamente o nivel de esixencia dependendo do cuadrimestre a cursar.

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA			
A metodoloxía a empregar será a seguinte:			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Docencia presencial	16	94	110
Exames cos profesores da materia	2	92	94
Audición ou audicións de departamento	2	92	94
Outras actividades (clases colectivas, conferencias, clases maxistras)	2	-	2
TOTAL HORAS POR CUADRIMESTRE:			300H = 10 ECTS

Os contidos da programación adecuaranse ao número de sesións que puidera ter o alumno en cada cuatrimestre polas particularidades do calendario escolar, exceptuadas aquelas que teñan que ver coa inasistencia do alumnado.

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1. AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Actitude	Valorarase a actitude e a participación	T2, X1, EI6	10%
Estudo individual	Consecución dos obxectivos a través da preparación e interpretación do repertorio de obras e estudos asignado polo profesor en función do programa para cada cuadrimestre (ver Anexo I).	T1, T3, T6, T15, X8, X21, X24, EI2,	20%
Exames	Avaliarase a interpretación do repertorio asignado atendendo a parámetros técnicos e musicais segundo o criterio colexiado do profesorado da materia. Valorarase a interpretación de memoria.	T13, X3, X6, X11, X13, EI1, EI4, EI5, EI10	30%
Audicións	Avaliarase a interpretación do repertorio asignado atendendo a parámetros técnicos e musicais segundo o criterio colexiado do departamento. Valorarase a interpretación de memoria.	T13, X3, X6, X11, X13, EI1, EI4, EI5, EI10	30%
Actividades do departamento	Participación nas actividades ordinarias e complementarias do departamento.	T2, T17, EI6	10%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Exame	Avaliarase a interpretación do repertorio asignado atendendo a parámetros técnicos e musicais segundo o criterio colexiado do departamento.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) (con máis de tres faltas pérdese a avaliación continua)			
Audicións /Exames	Avaliarase a interpretación do repertorio asignado atendendo a parámetros técnicos e musicais segundo o criterio colexiado do departamento.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA (alumnos sen avaliación continua, para alumnos con avaliación continua esta será igual que a convocatoria ordinaria)			
6.2.1. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Exame	Avaliarase a interpretación do repertorio asignado atendendo a parámetros técnicos e musicais segundo o criterio colexiado do departamento.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10	Mesmos porcentaxes de ponderación que a avaliación ordinaria
6.2.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA (PERDA DA AVALIACIÓN CONTINUA)			
Exame	Avaliarase a interpretación do repertorio asignado atendendo a parámetros técnicos e musicais segundo o criterio colexiado do departamento.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10	100%
<p>Observacións: Para alumnos con avaliación continua haberá unha avaliación ordinaria e outra extraordinaria na que se aplicarán as mesmas porcentaxes. Neste tipo de avaliación será imprescindible para o aprobado acadar o 50% en cada un dos apartados. No caso de alumnos sen avaliación continua (avaliación alternativa) a avaliación será igual independentemente da convocatoria elixida.</p> <p>Para os alumnos que sexan presentados a Matrícula de Honra (para o cal haberá un tribunal formado por profesores do Departamento), ver Anexo II con obras obrigatorias a interpretar.</p> <p>Todo o repertorio deberá ser interpretado en exame ou audición, con acompañamento de piano agás causa de forza maior. A obra marcada deberá ser interpretada de memoria.</p> <p>O alumno deberá aprobar os apartados de técnica e obras para poder superar a materia.</p> <p>O repertorio obrigatorio será comunicado ó alumnado ó principio do cuadrimestre e aparecerá reflectido no caderno do profesor.</p>			

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p><i>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i></p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

REFERENCIAS BÁSICAS (listado orientativo)

1 Exercicios e libros de técnica:

- Simandl, F. (1987). *New Method for String Bass Part I and II*. Nova lorque: Carl Fisher Inc.
- Streicher, L. (1978) *Mein Musizieren auf dem Kontrabass* (volume 4). Viena: Doblinger Verlag.
- Streicher, L. (1980) *Mein Musizieren auf dem Kontrabass* (volume 5). Viena: Doblinger Verlag.
- Streicher, L. (2000). *Tonleiter und Akkordstudien für Kontrabass*. Viena: Doblinger Verlag.
- Petracchi, F. (2000). *Simplified Higher Technique*. London: Yorke Edition.
- Zimmerman, F. (1985). *A contemporary concept of bowing technique for the double bass*. Milkwaukee: Hal Leonard.

2 Coleccións de estudos:

- Simandl, F. (1957). *Gradus ad parnassum: 24 studies for string bass*. Nova lorque: International Music Company.
- Nanny, E. (1921) *Vingt études de virtuosité*. París: Alphonse Leduc.
- Nanny, E. (1931). *Dix études caprices*. París: Alphonse Leduc.
- Montanari, C. (1994). *14 Stude*. Milán: Ricordi.
- Sturm, W. (1963). *110 Studies*. Nova lorque: International Musica Company.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS (listado orientativo)

- Guettler, K. (1992). *A guide to advanced modern double bass technique*. Londres: Yorke Edition.
- Morton, M. (1991). *Dr. Morton's Double Bass Technique: concepts and ideas. Part I and II*. Columbus: Basso Profondo Publications.
- Green, B. (1976). *Advanced techniques of double bass playing*. Cincinnati: Liben music.